

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 330

im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Warszawie

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 2018r. poz.1457,1560,1669/
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe /Dz. U. z 2018r. poz.996/art.47 ust.1. pkt 4/
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

Wstęp

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. Za realizację WSDZ odpowiada Dyrektor szkoły oraz wyznaczony przez niego koordynator doradztwa zawodowego w szkole, pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, a także inne osoby wspomagające działania doradcze. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu Szkoły. Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu. Cel ten nakazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych oraz społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Założenia WSDZ

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają cechy osobowościowe jednostki, temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane według harmonogramu pracy szkoły;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez osobę wyznaczoną przez Dyrektora Szkoły, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń;
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych;
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy;
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej;
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy;

- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych;
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej;
- przygotowanie do różnych możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika;
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie;
- rozwijanie kompetencji transferowalnych- uniwersalnych;
- rozwijanie umiejętności uczenia się;
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej;
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na uczniów:

- potrafią dokonać adekwatnej samooceny;
- rozpoznają swoje mocne strony;
- potrafią rozpoznać swoje umiejętności, zainteresowania i zdolności;
- potrafią współpracować w zespole;
- potrafią sprawnie się komunikować;
- potrafią dokonać autoprezentacji;
- potrafią negocjować i używać racjonalnych argumentów;
- potrafią racjonalnie planować ścieżkę swojej kariery edukacyjno-zawodowej;
- posiadają informacje o zawodach z najbliższego otoczenia;
- potrafią dopasować kompetencje do zawodu;
- znają polski system edukacji.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- włączają rodziców, przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- znają swoje dziecko;
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy).

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;

- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- udzielają uczniom i rodzicom informacji zwrotnych dotyczących mocnych stron ucznia

i dostrzeżonych uzdolnień oraz dostępnych metod dalszego ich rozwijania, w tym

proponowanie udziału w konkursach;

- udzielają uczniom i rodzicom informacji zwrotnych dotyczących słabych stron i braków, które wymagają wyrównania oraz udzielają informacji o metodach i instytucjach, które mogą być pomocne – w tym oferty szkoły w tym zakresie;
- przykładają wagę do ćwiczenia i doskonalenie autoprezentacji – od klasy I do VIII;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- pokazują uczniom celowość przyswajania nauczanego przedmiotu – łączenie

przekazywanych treści z dalszą ścieżką edukacyjno-zawodową ucznia, w tym wskazywanie konkretnych zawodów i typów szkół, w których nabywana wiedza okaże się przydatna;

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- współpracują z doradcą zawodowym, psychologiem i pedagogiem szkolnym – organizacja warsztatów dotyczących metod efektywnego uczenia się (planowanie czasu, techniki uczenia się, dopasowanie metod do indywidualnego stylu ucznia);
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kącki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele informatyki:

- zachęcają uczniów klas VII i VIII do odwiedzania stron internetowych oraz profili społecznościowych lokalnych szkół ponadpodstawowych;
- rezerwują w planie zajęć czas na pokazanie uczniom zasobów związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym, dostępnych za pomocą Internetu;
- przy współpracy z nauczycielami języka polskiego – wypracowują u uczniów dobre nawyki dotyczące pisania oficjalnych e-maili;
- przy współpracy z wychowawcami i psychologiem lub pedagogiem szkolnym – uwrażliwiają uczniów na kwestie budowania dobrego wizerunku w sieci;
- prowadzą w klasach VIII zajęcia umożliwiające poznanie strony elektronicznego naboru.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;

- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w plan zajęć realizowanych na świetlicy propozycje umożliwiające odkrywanie przez uczniów ich mocnych stron i zainteresowań;
- organizują w sali kącki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu

doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie

realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

Klasy I-III

Doradztwo zawodowe w oddziałach I-III jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

Zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Cele ogólne

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.

- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Klasy IV-VI

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas IV-VI jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;

- podczas zajęć z wychowawcą;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

I. I określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacji i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno - zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Klasy VII-VIII

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym; doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII, zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- podczas zajęć z wychowawcą;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych.
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.

- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy.
- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją.

- Rozwijanie kompetencji transferalnych.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

I.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnozawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

I.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Metody diagnozy przyjęte w szkole

- badanie ankietowe - ankieta diagnostyczna dla uczniów, rodziców, i nauczycieli

lub

- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej;
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami;
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej;
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy.

Decyzję, jakie metody diagnozy zostaną przyjęte, podejmuje szkoła.

Formy pracy doradczej

Adresowane do uczniów:

- obowiązkowe zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego;
- lekcje z wychowawcą wplatające informacje zawodoznawcze;
- obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym dla klasa VII i VIII w wymiarze 10 godzin warsztatowych w skali roku na każdą klasę;
- warsztaty z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem;

- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej);
- zajęcia z przedstawicielami różnych zawodów reprezentowanych przez rodziców uczniów naszej szkoły oraz inne osoby;
- wyjścia i wycieczki, mające na celu możliwie wszechstronne zapoznanie dzieci z różnego rodzaju obszarami zawodowymi i zawodami;
- konkursy o tematyce związanej z uzdolnieniami uczniów, zawodami, karierą;
- spotkania z ekspertami;
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami;
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki, plakaty, ulotki;
- targi edukacyjne;
- wizyty w szkołach ponadpodstawowych;

Adresowane do rodziców:

- organizacja spotkań informacyjno – doradczych dla rodziców – dedykowanych planowaniu kariery ich dzieci;
- włączanie rodziców w organizację spotkań uczniów z przedstawicielami zawodów oraz wycieczek zawodoznawczych;
- promowanie wśród rodziców materiałów i metod pomagających im wspierać dzieci w rozwoju edukacyjno-zawodowym;
- wykorzystanie zasobów internetowych do promowania wśród rodziców wiedzy dotyczącej planowania ścieżek edukacyjno-zawodowych ich dzieci;

Adresowane do nauczycieli:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli);
- wspieranie w realizacji zadań wynikających z programu realizacji doradztwa zawodowego;

Przewidywane efekty realizacji WSDZ dla: uczniów, rodziców, szkoły oraz przyszłych pracodawców

- pogłębienie wiedzy o sobie, swoich zasobach i ograniczeniach;
- kształtowanie postaw, zachowań, umiejętności, zainteresowań i wiedzy;
- wiedza na temat oferty szkół ponadpodstawowych, systemu szkolnictwa, rynku pracy;
- lepsze przygotowanie uczniów do świadomego planowania kariery zawodowej;
- świadomy wybór dalszej ścieżki edukacyjnej oraz przyszłego zawodu;
- wspieranie uczniów i rodziców w procesie doradczym i informacyjnym;
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły, a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów;

PROGRAM REALIZACJI WEWNATRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

w roku szkolnym 2019/2020

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

Lp.	Tematyka działań	Liczba oddziałów których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu	Zespół do spraw doradztwa zawodowego	dyskusja, analiza potrzeb, planowanie działań	cały rok szkolny	Doradca zawodowy

	doradztwa zawodowego na rok szkolny 2019/2020				
2.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	Klasy I-VIII	gazetka ścienna	cały rok szkolny	Doradca zawodowy
3.	Diagnozowanie mocnych stron, uzdolnień i potrzeb uczniów	Klasy I-VIII	obserwacja, ankiety, rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami	cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele świetlicy, pedagog i psycholog szkolny
4.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	Klasy VIII Klasy VII	sondaż (ankieta)	wrzesień- październik	Doradca zawodowy
5.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	Klasy VIII	sondaż (ankieta)	wrzesień- październik	Doradca zawodowy
6.	Międzynarodowy Dzień Kropki	Klasy I-VIII	zajęcia warsztatowe, pogadanki, lekcje, gazetka	16-20 wrzesień	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy

7.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy	Klasy VIII Klasy VII	analiza i omówienie uzyskanych wyników	październik	Doradca zawodowy
8.	Organizowanie konkursów i festiwali umożliwiających prezentację mocnych stron, talentów i umiejętności	Klasy I-VIII	prace, działania uczniów	zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele świątlicy, specjaliści
9.	Przygotowanie reprezentantów do konkursów zewnętrznych	Klasy I-VIII	wyniki uczniów	zgodnie z harmonogramem konkursów	Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele świątlicy
10.	Organizowanie wystaw prac konkursowych uczniów	Klasy I-VIII	prace uczniów	cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele świątlicy
11.	Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów	Klasy I-VIII	zajęcia, warsztaty, koła, zespół itp.	zgodnie z planem zajęć	Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele świątlicy, specjaliści
12.	Prowadzenie Samorządu Szkolnego, Szkolnego Koła Wolontariatu	Klasy I-VIII	spotkania, rozmowy, planowanie i realizacja działań szkolnych	cały rok szkolny	Wyznaczeni nauczyciele
13.	Poznanie zawodów podczas wyjść i wycieczek klasowych	Klasy I-VIII	warsztaty, rozmowy	cały rok szkolny	Wychowawcy klas

14.	Warsztaty z uczniami w ramach Szkolnego Systemu Bezpieczeństwa	Klasy I-VIII	warsztaty	według harmonogramu	Wychowawcy klas, psycholodzy szkolny
15.	Zapraszanie osób na spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Klasy I-VIII	zajęcia, prezentacje, rozmowy	cały rok szkolny	Doradca zawodowy, zespół, wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy
16.	Realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII	Klasy VII SP	zaplanowane zajęcia obowiązkowe	październik-grudzień	Doradca zawodowy
17.	Targi Edukacyjne: prezentacja liceów i techników	Klasy VIII	udział w wydarzeniu	12-14.03.2020	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
18.	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII	Klasy VIII SP	zajęcia obowiązkowe	luty-kwiecień	Doradca zawodowy
19.	Koordynowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	Klasy VIII	lekcje wychowawcze, warsztaty, indywidualne konsultacje	semestr II	Doradca zawodowy, wychowawcy klas

20.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasy I-VIII	lekcje	zgodnie z podstawą programową	Nauczyciele przedmiotów
21.	Prowadzenie godzin wychowawczych	Klasy I-VIII	rozmowy, zajęcia, warsztaty	według harmonogramu	Wychowawcy
22.	Prowadzenie warsztatów w klasach w ramach Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej	Klasy I-VIII	rozmowy, zajęcia, warsztaty	według harmonogramu	Psycholodzy szkolni
23.	Prowadzenie zajęć przez firmy zewnętrzne	Klasy I-VIII	zajęcia, warsztaty	według harmonogramu	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele świątlicy
24.	Kierowanie uczniów do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na konsultacje z doradcą zawodowym	Klasy VIII Klasy VII	zajęcia indywidualne i grupowe	według potrzeb	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, pedagog, psycholog szkolny
25.	Spotkania informacyjno-doradcze. Psychoedukacja, porady, konsultacje dla rodziców.	Rodzice uczniów VII-VIII klasy	spotkanie informacyjno-doradcze	zebranie I- II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy klas psycholog szkolny
26.	Współpraca nauczycieli, wychowawców i specjalistów szkolnych, wymiana doświadczeń	Doradca zawodowy, nauczyciele, specjaliści	wymiana doświadczeń, dyskusja, analiza	według harmonogramu	Doradca zawodowy

	– podczas zebrań Rady Pedagogicznej, spotkań zespołów szkolnych, doskonalenie zawodowe w zakresie doradztwa zawodowego		potrzeb		
27.	Ewaluacja końcowa	Klasy VII- VIII	sondaż, ankieta, rozmowa	pod koniec I-II semestru	Doradca zawodowy

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Terminach realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań

- Ursynowskie Centrum Doradztwa Zawodowego działające przy Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej Nr 19
- WCIES i Młodzieżowe Centrum Kariery w Warszawie
- Współpraca ze szkołami programowo wyższymi
- Centrum Kształcenia Praktycznego w Warszawie
- Ośrodek Rozwoju Edukacji zasoby internetowe: filmy, scenariusze, publikacje, plakaty, broszury, narzędzia diagnostyczne
- Współpraca z rodzicami uczniów – przedstawicielami zawodów
- Współpraca z Dzielnicowym Koordynatorem Doradztwa Zawodowego

Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej koordynator doradztwa zawodowego w szkole sporządza sprawozdanie z i przedstawi je Dyrektorowi szkoły oraz Radzie Pedagogicznej do zatwierdzenia. Za monitoring „Programu realizacji WSDZ” odpowiada bezpośrednio szkolny doradca zawodowy, który na bieżąco monitoruje realizację działań. Przyjęte metody: analiza dokumentacji, badania ankietowe, rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami, obserwacja losów absolwentów. Ewaluacja jest prowadzona co roku lub pod koniec cyklu kształcenia.

Opracowanie: Edyta Świerczewska, doradca zawodowy

Niniejszy „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” opracowano w oparciu o:

- podstawy prawne;
- Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) poszczególnych typów szkół – opracowane w ramach projektu współfinansowanego z EFS pn. „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Wersja sprzed wejścia w życie rozporządzenia MEN w sprawie doradztwa zawodowego.
- Przykładowe programy doradztwa zawodowego dla poszczególnych typów szkół

z proponowanymi scenariuszami – opracowane w ramach projektu współfinansowanego z EFS pn. „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

- propozycję opracowania dokumentu Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, rekomendowanego przez Pomorską Sieć Powiatowych Konsultantów ds. Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego, autorstwa Aliny Urbańskiej, doradcy zawodowego i powiatowego konsultanta ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego.